

OTVORENA IZLOŽBA Istarski kašteli - utvrđene rezidencije srednjovjekovnog plemstva

S otvaranja izložbe u Sv. Srcima

Cjelovito predstavljanje važne arheološke, spomeničke i arhitektonske baštine Istre

Izložba, koja je dio šireg projekta afirmacije i popularizacije istarskih kaštela, nudi sadržajan multimedijски uvid (od tekstova i maketa do 3D animacija) u ove fascinante višefunkcionalne građevine uz brojne zanimljive podatke. Priča o istarskim kaštelima prikazana je kroz brojne restaurirane arheološke nalaze, a postav donosi i kontekst nastanka i razvoja utvrda, ali govori i o njihovim stanovnicima, pripadnicima sitnog plemstva, vitezovima koji su se borili za interese svojih padrona i kojima su ratna razaranja bila gotovo pa svakodnevica

PIŠE Mladen RADIĆ
 SNIMIO Duško MARUŠIĆ ČIČI

PULA - Izložba "Istarski kašteli - utvrđene rezidencije srednjovjekovnog plemstva" otvorena je preksinoć u Muzejsko-galerijskom prostoru Sveta srca u Puli. Izložba je dio šireg projekta afirmacije i popularizacije istarskih kaštela, unutar kojeg je otvorena Kuća kaštela u Momjanu te izložba "Valvasor u Istri" u Povijesnom i pomorskom muzeju Istre.

Ovo je, kako je na otvaranju rekao ravnatelj Arheološkog muzeja

Istre Darko Komšo, završni dio trilogije, a za realizaciju ove izložbe zaslužan je autor Josip Višnjić, dok je autor postava Mauricio Ferlin.

Plod dugogodišnjih istraživanja

- Ovo je zadnji dio trilogije, ali je ustvari tek početak dugog zajedničkog putovanja u jednu priču koja je svojstvena Istri, koja je bajkovita i lijepa i koja je na neki način zapostavljena i većem broju ljudi nepoznata, kazao je Komšo podsjećajući da svi znaju da u Istri postoje kašteli, međutim puno

toga se o njima ustvari ne zna tako da ova izložba zapravo kreće otpočetak i objašnjava kako su i zašto nastali istarski kašteli. Doktorski rad Josipa Višnjića, koji je ujedno i plod dugogodišnjih istraživanja na području Istre, pretočen je u izložbu, a ideja je i da se nakon izložbe napravi monografija o istarskim kaštelima.

Komšo je izložbu posvetio Tihomiru Percanu, dragom prijatelju i kolegi koji je tragično poginuo prije dvije godine, a koji je također radio istraživanja na kaštelu u njegovom rodnom Raklju.

Autor postava izložbe je Mauricio Ferlin

Izložba donosi i obilje dokumentirane grade

Detalj
s izložbe

“Istra je od regije koja je u svemu vezanom uz istraživanje kaštela zaostajala za okolnim područjima izrasla u regiju koja u većini stvari odskaače od ovih prostora, pa i šire, i to po broju i kvaliteti istraživanja, ali i po konzervatorskim radovima i prezentaciji tih istraživanja, a ova je izložba rezultat tih istraživanja

Josip Višnjić,
autor izložbe

Josip Višnjić, iz Hrvatskog restauratorskog zavoda, nije skrivao zadovoljstvo što nakon niza godina provedenih na terenskim istraživanjima može otvoriti izložbu o kaštelima koji su sve donedavno bili zapostavljena istarska baština, a ove godine se niz aktivnosti veže za kaštele kojima je posvećena i cijela godina. Ipak, donedavno je situacija bila značajno drugačija.

- Kada sam se počeo baviti ovom temom našao sam se pred dosta velikim problemom zbog nedostatka bilo kakve arheološke literature, bilo kakvih podataka o arheologiji povezanoj s istarskim srednjovjekovnim utvdama, s jako malo podataka vezanim uz arhi-

tektonski razvoj tih utvrda. Zajedno s činjenicom da su se utvrde nalazile u vrlo lošem stanju i da im je prijetilo daljnje urušavanje i propadanje bio je to poticaj da se pokrene prvo jedan a onda cijeli niz projekata koji su se bavili istraživanjima i konzervatorskim i restauratorskim zahvatima na utvdama, kazao je Višnjić.

Prekretnica je bio projekt istraživanja i obnove utvrde u općini Cerovlje odakle su krenula sva daljnja istraživanja zahvaljujući između ostalog i vrhunskom timu arheologa.

U to vrijeme u Istri su radile i dalje rade vrhunske građevinske tvrtke koje se bave obnovom kulturne baštine. Pojavilo se nekoliko vrlo kvalitetnih arhitekata koji su se bavili tim temama, imali su podršku Ministarstva kulture i Istarske županije, a isto tako i jedinice lokalne samouprave na čijem se području nalaze te utvrde su se aktivno uključivale u te projekte tako da se stvorila vrlo pozitivna radna klima i od 2007. je pokrenuto, a u nekim slučajevima i realizirano 12 projekata vezanih uz istarske srednjovjekovne utvrde.

- Zahvaljujući tome što je tada napravljeno i što se sada radi, Istra je od regije koja je u svemu vezanom uz istraživanje kaštela zaostajala za okolnim područjima izrasla u regiju koja u većini stvari odskaače od ovih prostora, pa i šire, i to po broju i kvaliteti istraživanja, ali i po konzervatorskim radovima i prezentaciji tih istraživanja, istaknuo je Višnjić, a ova je izložba rezultat tih istraživanja.

Znanstveni temelj i multimedijaska nadogradnja

Izložba daje kontekst nastanka i razvoja utvrda, ali govori i o stanovnicima tih utvrda, pripadnicima sitnog plemstva koji su živjeli u njima, vitezovima koji su se borili za interese svojih padrona i kojima su ratna razaranja bila gotovo pa svakodnevnica, kaže Višnjić.

Priča o kaštelima prikazana je i kroz brojne restaurirane arheološke nalaze. Izložba nudi sadržajan multimedijски uvid (od tekstova i maketa do 3D animacija) u ove fascinante višefunkcionalne građevine uz brojne zanimljive podatke.

Višnjić se zahvalio svima koji su pomogli realizaciju izložbe dodavši da se na kaštelima mora još puno raditi, ali to je danas puno lakše napraviti nego prije 10 ili 15 godina jer ti kašteli dobivaju polako svoje zasluženo, a pomalo i povlašteno mjesto u korpusu istarske arheološke, spomeničke i arhitektonske baštine.

Izložbu je proglasio otvorenom županijski pročelnik za kulturu i zavičajnost Vladimir Torbica koji smatra da je ovo jedna vrlo znanstveno utemeljena izložba koja je nadograđena multimedijom za što se može zahvaliti EU projektu "Take it slow" u sklopu programa Italija - Hrvatska.

- Mi kao politika imamo samo dva zadatka, a to je naći sredstva i identificirati prave stručnjake, pojedince i onda možete imati ovakve rezultate, kazao je Torbica i pozvao sve da obidu kaštele koje je Višnjić istraživao.